

OPIS PRZEDMIOTÓW DO PLANU STUDIÓWNA ROK AKADEMICKI 2016/2017

PLAN STUDIÓW

kierunek studiów:

Filologia germańska

profil studiów:

ogólnoakademicki

stopień:

I (licencjat)

forma studiów:

stacjonarne

specjalizacja:

**FILOLOGIA
GEMAŃSKA Z
JĘZYKIEM OBCYM –**

**język obcy niezaawansowany -
j. hiszpański**

od roku:

2016/2017 dla I roku studentów UŁ

OPISY W JĘZYKU POLSKIM

Semestr	1, 2, 3, 4, 5, 6
Przedmiot	Praktyczna nauka języka hiszpańskiego
Punkty ECTS	4+4+6+6+6+6
Kod przedmiotu	GHLA200, GHL300, GHL400, GHL500, GHL600
Liczba godzin	60+60+90+90+90+90

1. Skrócony opis:

Zajęcia mają charakter praktyczny i obejmują nabycie i wyćwiczenie w sposób zintegrowany takich sprawności językowych jak kompetencja leksykalna, gramatyczna, rozumienie ze słuchu i rozumienie tekstu pisanego oraz wypowiedź ustna i pisemna. Przedmiot ma na celu wprowadzenie zasad wymowy, ortografii i akcentowania graficznego w języku hiszpańskim, przybliżyć studentom specyfikę tego języka, wyposażyć ich w niezbędny aparat leksykalno-gramatyczny na poziomie średniozaawansowanym, pozwalający mu na poprawną komunikację w sytuacjach formalnych i nieformalnych. Przedmiot uwzględnia aspekt socjokulturowy i cywilizacyjny kompetencji komunikacyjnej: w semestrze 5. i 6. studenci uzyskują wiedzę z zakresu realioznawstwa hiszpańskiego (życie codzienne Hiszpanów i mieszkańców hiszpańskojęzycznej części

Ameryki Łacińskiej, współczesne problemy społeczne i polityczne, literatura, kultura i cywilizacja hiszpańska i iberoamerykańska, geografia i najważniejsze fakty historyczne mające wpływ na obecny kształt cywilizacyjny Hiszpanii).

2. Wymagania wstępne:

brak

3. Efekty kształcenia:

Wiedza:

Po zakończeniu zajęć z modułu student:

ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. (01G1A_W01)

ma elementarną wiedzę o powiązaniu dyscyplin filologicznych z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy (historia, filozofia i inne wybrane) (01G1A_W02)

ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych (01G1A_W03)

ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (01G1A_W04)

ma podstawową wiedzę na temat interpretacji tekstów i rozumie podstawowe metody ich krytycznej analizy (01G1A_W06)

ma podstawową wiedzę o najważniejszych kierunkach rozwoju i nowych osiągnięciach z zakresu wybranej specjalizacji dyplomowej (01G1A_W10)

zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, posiada elementarne informacje z zakresu prawa pracy; (01G1A_W11)

ma podstawową wiedzę o historii i kulturze obszaru drugiego wybranego języka obcego (hiszpańskiego) (01G1A_W12)

ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjonowaniu drugiego wybranego języka obcego (hiszpańskiego) (01G1A_W13)

Umiejętności:

Po zakończeniu zajęć z przedmiotu student:

posiada podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa (01G1A_U02)

potrafi przeprowadzić analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy (01G1A_U03)

potrafi odróżniać i opisywać w tym obszarze różne gatunki literackie i inne rodzaje tekstów (01G1A_U04)

potrafi wyszukiwać, analizować i użytkować informacje, wykorzystując różne źródła (01G1A_U09)

umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie wybranej specjalizacji dyplomowej (01G1A_U10)

ma umiejętność rozumienia i tworzenia tekstów w drugim języku obcym (hiszpańskim) (01G1A_U15)

ma dobrą znajomość drugiego języka obcego (hiszpańskiego) na poziomie min. B2 wg ESOKJ (01G1A_U16)

Kompetencje personalne i społeczne

potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role (01G1A_K01)

potrafi kierować małym zespołem, przyjmując odpowiedzialność za efekty jego pracy (01G1A_K02)

potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań (01G1A_K03)

Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu (01G1A_K04)

uczestniczy w życiu kulturalnym i korzysta z różnych jego form (01G1A_K06)

dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi, społecznymi, interpersonalnymi i interkulturowymi, które predysponują do pracy w sektorze kultury, oświaty, mediów, biurach tłumaczy, a także w szeroko pojętym sektorze biznesowym (01G1A_K07)

4. Treści kształcenia:

- Praca z różnymi typami tekstów: analiza, dyskusja, ćwiczenia leksykalno-gramatyczne.
- Rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu na podstawie nagrań podręcznikowych, radiowych, telewizyjnych, internetowych, piosenek itd.
- Ćwiczenie różnych form wypowiedzi ustnej (rozwijanie i doskonalenie wymowy, logiki wypowiedzi, umiejętności argumentacji).
- Ćwiczenie różnych form wypowiedzi pisemnej (rozwijanie i doskonalenie gramatyki, ortografii, stylu, umiejętności argumentacji).
- Rozwijanie słownictwa w różnorodnych tematach, przede wszystkim takich jak: człowiek, rodzina, życie codzienne, wykształcenie, praca, życie zawodowe, społeczeństwo, kultura, zwyczaje, ekonomia, polityka, etc.).
- Gramatyka hiszpańska w zakresie wszystkich podstawowych zagadnień (rzeczownik i przymiotnik: liczba i rodzaj, rodzajniki: użycie i opuszczanie rodzajnika, zaimki osobowe: funkcje, miejsce w zdaniu, formy, inne determinanty: zaimki dzierżawcze, wskazujące, nieokreślone, przymyki: formy i użycie, przysłówki: tworzenie, stopniowanie, porównywanie: stopień wyższy i najwyższy, czasownik: odmiana we wszystkich aktualnie używanych trybach i czasach, różnice w znaczeniu i użyciu czasowników *ser* y *estar*, etc.).
- Realizacja hiszpańska (wydarzenia roku 1492 i ich dalekosiężny wpływ na współczesną kulturę Hiszpanii i Ameryki Łacińskiej, zarys historii literatury hiszpańskiej i iberoamerykańskiej, malarstwo hiszpańskie, kino hiszpańskie, literatura iberoamerykańska, autonomiczne miasta i regiony Hiszpanii w następujących kontekstach: turystyka, wydarzenia kulturalne, osobistości, zbiory dzieł sztuki (galerie i muzea), uczelnie wyższe, gastronomia, święta i tradycje, architektura, władze autonomiczne, hiszpańska prasa i środowiska opiniotwórcze, przemiany we współczesnej polityce hiszpańskiej, Hiszpania wobec dawnych państw kolonialnych).

5. Forma zaliczenia:

Studenci uzyskują zaliczenie przedmiotu na podstawie:

1. obecności i aktywnego uczestnictwa w zajęciach
2. wykonania zadanych prac indywidualnych (prezentacje, referaty)
3. zaliczenia wszystkich kolokwium śródrocznych i testów końcowych
4. zaliczenia egzaminu końcowego pisemnego i ustnego

Ocena końcowa uzależniona jest od wyników egzaminów i zaliczeń i kształtuje się następująco:

niedostateczny 0% – 64,5%
dostateczny 65% – 72,5%
dostateczny plus 73% – 78,5%
dobry 79% – 86,5%
dobry plus 87% – 92,5%
bardzo dobry 93% - 100%

5. Metody kształcenia:

Wykład konwersatoryjny, metoda ćwiczeniowa oparta na działaniach praktycznych angażujących studentów to samodzielnego odkrywania zasad panujących językiem hiszpańskim, prezentacje multimedialne, metoda projektowa, referaty.

6. Literatura:

CANTARINO, V., 2005, *Civilización y cultura de España*, Prentice Hall, New Jersey.
CASTRO VIÚDEZ, F., 2010, *Aprende gramática y vocabulario 1-4*, Sgel, Madrid.
CORPAS, J. et al., 2004, *Aula Internacional 1-4*, Difusión, Barcelona.
HERNÁNDEZ, G., RELLÁN, C., 2005, *Aprendo a escribir 2-3*, Sgel, Madrid.
VARGAS, D., 2010, *Tú y yo. Actividades de interacción oral y escrita*, Edelsa, Madrid.

Semestr	5 + 6
Przedmiot	Seminarium dyplomowe 1 i 2
Punkty ECTS	2 +1
Kod przedmiotu	GLAK501/GLAK506 + GLAK603/GLAK604
Ilość godzin	28+26 (54)

1. Skrócony opis

Celem seminarium jest przygotowanie studentów do pisania pracy licencjackiej oraz pogłębienie ich wiedzy z zakresu wybranych aspektów historii i teorii literaturoznawczych, kulturoznawczych, medialnych itp., a także rozwijanie umiejętności interpretacji i analizy tekstów źródłowych i teoretycznych.

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie B2/C1, podstawowa wiedza wyniesiona z kursu historii, kultury Niemiec oraz literatury niemieckojęzycznej, podstawowa umiejętność analizy i interpretacji tekstów literackich i źródłowych.

3. Efekty kształcenia

W wyniku przeprowadzonych zajęć student powinien:

Wiedza:

- e1: znać metody badań i pojęcia kulturoznawcze i literaturoznawcze oraz posługiwać się nimi na poziomie, pozwalającym na sformułowanie prostego tekstu naukowego; (01G-1A_W04; 01G-1A_U02)
- e2: mieć podstawową wiedzę z kilku wybranych aspektów kulturoznawstwa i literaturoznawstwa; (01G-1A_W09)
- e3: znać z własnej lektury kilka do kilkunastu utworów związanych z w/w

- aspektami; (01G-1A_W09)
- e4: mieć pogłębioną wiedzę z jednego, wybranego jako temat pracy licencjackiej, aspektu kulturoznawczego lub literaturoznawczego; (01G-1A_W09; 01G-1A_U10; 01G-1A_W11)
- e5: mieć świadomość zasad prawa autorskiego i konsekwencji płynących z jego łamania; (01G-1A_W12)

Umiejętności:

- e6: analizować w sposób prawidłowy przeczytane (lub obejrzone) materiały wyjściowe (dzieła literackie, teksty prasowe, filmy itp.), formułować i rozwijać własne rozwiązania interpretacyjne; (01G-1A_W07; 01G-1A_U03; 01G-1A_U05)
- e7: korzystać w sposób prawidłowy z literatury przedmiotu; (01G-1A_U05; 01G-1A_U10)
- e8: posługując się językiem dyscypliny, samodzielnie oraz w oparciu o prawidłowo zrozumiane interpretacje porównywać ze sobą utwory literackie lub inne materiały badawcze, argumentować logicznie i formułować wnioski w wypowiedziach ustnych i w tekstach pisanych; (01G-1A_W07; 01G-1A_U02; 01G-1A_U03; 01G-1A_U05)

Kompetencje społeczne:

- e9: reprezentować kreatywność i otwartość na odmienną kulturę. 01G-1A_K05

4. Treści kształcenia

Tematy seminariów odpowiadają tematom prac licencjackich, zgłoszonych przez uczestników seminarium licencjackiego, nie można ich więc ustalić z góry. Istnieje jednak podstawowy kanon wiedzy i teorii literaturo- i kulturoznawczej, z którą studenci zapoznają się na seminarium.

- wprowadzenie do podstawowych teorii medialnych (e1; e2),
- wprowadzenie do podstawowych teorii narracji (e1; e2),
- podstawy teorii filmu i jego poetyki (e1; e2,),
- zależności między filmem a tekstem pisany (e4; e8),
- techniki interpretacji materiałów źródłowych (e4; e6; e7; e8, e9) .
- zasady konstruowania dłuższej wypowiedzi pisemnej opartej o materiały źródłowej i techniki edytorskie (e5; e6; e7; e8).

5. Sposoby i kryteria oceniania

W trakcie seminarium oceniana jest aktywność na zajęciach (weryfikowane są następujące efekty kształcenia: e2, e3, e5). Ponadto każdy uczestnik seminarium ma obowiązek wygłosić referat, w którym przedstawi zarys tematyczny swojej przyszłej pracy licencjackiej (weryfikowane są następujące efekty kształcenia: e3, e4, e5, e8, e9) oraz oddanej części (po pierwszym semestrze) i całości (po drugim semestrze) pracy licencjackiej (weryfikowane są następujące efekty kształcenia: e1, e4, e5, e6, e7, e8, e9). Praca licencjacka oceniana jest pod kątem wiedzy merytorycznej, teoretycznej (max. 20 punktów), umiejętności posługiwania się aparatem naukowym (max. 20 punktów), sposobu prezentowania wybranego tematu (max. 10 punktów), stopnia trudności (max. 10 punktów) i poprawność językowej oddanej pracy (max. 15 punktów), kreatywności w podejściu do omawianych zagadnień (max. 10 punktów, umiejętności interpretacji (max. 15 punktów).

Student oceniany jest wg następującej skali ocen: ocena dostateczna (3,0)– przy osiągnięciu przez studenta wyniku w granicach 51 – 59%, ocena dostateczna plus (3,5) -

przy osiągnięciu przez studenta wyniku w granicach 60 – 69%, ocena dobra (4,0) - przy osiągnięciu przez studenta wyniku w granicach 70 – 79%, ocena dobra plus (4,5) - przy osiągnięciu przez studenta wyniku w granicach 80 – 89% , ocena bardzo dobra (5,0)- przy osiągnięciu przez studenta wyniku w granicach 90 – 100%

6. Metody dydaktyczne

Podczas seminarium stosowane są metody: seminaryjna, klasyczna problemowa i referatu – z elementami metody ćwiczeniowo – praktycznej i metody stolików eksperckich. Stosowane są również materiały audiowizualne (fragmenty filmów, reportaży, nagrań audio, prezentacje pp)

7.1. Literatura podstawowa:

Inna dla każdego uczestnika seminarium, w zależności od wybranego tematu pracy licencjackiej.

7.2. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze:

- Mario Klarer: Einführung in die Grundlagen der Literaturwissenschaft. 2012.
- Markus Fauser: Einführung in die Kulturwissenschaft. 2014.
- Vera Nünning/ Ansgar Nünning (Hrsg.) Methoden der literatur- und kulturwissenschaftlichen Textanalyse. Berlin Heidelberg 2010.
- Claus Pias, Joseph Vogl, Lorenz Engell, Oliver Fahle und Britta Neitzel(Hrsg): *Kursbuch Medienkultur. Die maßgeblichen theorien von Brecht bis Baudrillard*, Stuttgart 2000;
- Nicole Mahne: *Transmediale Erzähltheorie*, Göttingen 2007,
- Joachim Peach: *Literatur und Film*, Sammlung Metzler 235, Stuttgart, Weimar 1997; Reclam Verlag: *Arbeitstexte zur Poetik des Films*,
- Eckhard Meyer – Krentler: *Arbeitstechniken Literaturwissenschaft*, München 1995;

Semestr	5+6
Przedmiot	Seminarium dyplomowe (1+2)
Punkty ECTS	2+1
Kod przedmiotu	GLAJ504 + GLAJ605
Ilość godzin	28 +26 (54)

1. Skrócony opis:

Celem seminarium jest powtórzenie i pogłębienie zagadnień z zakresu niemieckiej składni i morfologii, a także zapoznanie w podstawową terminologią z zakresu tekstologii (typy tekstów, ich funkcje, język prasy), ogólnie z pragmatyki językowej (relacja: tekst – odbiorca) i teorii zapożyczeń (np. anglicyzmy, internacjonalizmy, neologizmy). Ponadto zadaniem seminarium jest przygotowanie uczestników do napisania pracy licencjackiej z dziedziny językoznawstwa ogólnego bądź stosowanego. Podstawę prawną niniejszego opisu stanowi:

Uchwała nr 68/2013/2014 Rady Wydziału Filologicznego UŁ podjęta na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2014 w sprawie: określenia wymogów dotyczących prac dyplomowych przygotowywanych na Wydziale Filologicznym wraz z Załącznikiem

2. Wymagania wstępne:

Wymagana jest produktywna i reproduktywna znajomość języka niemieckiego minimum na poziomie B2 wg Europejskich Ram Referencyjnych. Jest oczekiwana w miarę swobodna znajomość niemieckiego języka ogólnego z elementami języka fachowego z zakresu językoznawstwa ogólnego (głównie niemieckiej składni, morfologii i ogólnie: słowotwórstwa) oraz stosowanego. Od uczestników oczekuje się ponadto umiejętności poruszania się w słownikach dwu- i jednojęzycznych ogólnych oraz ogólnego rozeznania w literaturze przedmiotu. Oczekuje się również umiejętności poprawnego formalnego i językowego konstruowania prezentacji multimedialnych.

3. Efekty kształcenia:

Wiedza

- E1: ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych (01G-1A_W04)
- E2: ma wiedzę z zakresu językoznawstwa stosowanego i ogólnego i podstawowej terminologii językoznawczej (01GLB-2A_W02)
- E3: ma podstawową wiedzę na temat interpretacji tekstów i rozumie i podstawowe metody ich krytycznej analizy (01G-1A_W07)
- E4: ma podstawową wiedzę o najważniejszych kierunkach rozwoju i nowych osiągnięciach z zakresu wybranej specjalizacji dyplomowej (01G-1A_W11)
- E5: zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego (01G-1A_W12)

Umiejętności

- E6: potrafi wyszukiwać, analizować i użytkować informacje, wykorzystując źródła i formułować na tej podstawie krytyczne sądy (01GLB-2A_U05)
- E7: potrafi dokonać standardowej analizy różnych płaszczyzn języka (fonetycznej, morfologicznej, składniowej, tekstowej, pragmatyczno-stylistycznej) (01GLB-2A_U03)
- E8: ma elementarne umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej (01G-1A_U12)
- E9: posiada umiejętność tworzenia prac pisemnych w zakresie dyscyplin filologicznych o charakterze naukowym z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu (01G-2A_U05)
- E10: posiada umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji dyplomowej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu w języku polskim i niemieckim (01G-1A_U07)

Kompetencje społeczne

- E11: potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role (01G-1A_K01)
- E12: potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań (01G-1A_K03)
- E13: dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi, społecznymi, interpersonalnymi i interkulturowymi, które predysponują do pracy w sektorze kultury, oświaty, mediów, biurach tłumaczy (01G-1A_K07)

4. Treści kształcenia:

Składnia niemiecka:

- a) zdanie proste i złożone współrzędnie i podrzędnie;
- b) części zdania;
- c) przydawka i apozycja;
- d) funkcje grup przyimkowych (dopełnienia i okoliczniki);

Słowotwórstwo (ogólnie):

- e) złożenie i derywacja;
 - f) zapożyczenia i ich rodzaje;
 - g) anglicyzm, neologizm, wyraz pochodzenia obcego;
- Lingwistyka tekstu (w bardzo ogólnym zakresie wynikającym z tematyki prac dyplomowych)
- g) rodzaje tekstów prasowych (np. artykuł prasowy, komentarz) i ich budowa;
 - h) podstawowe funkcje tekstów (głównie funkcja informatywna i apelatywna);
 - i) przykłady tekstów użytkowych i ich budowa w jęz. niemieckim i polskim (ulotka o leku, instrukcja obsługi, tekst reklamowy);

5. Sposoby i kryteria oceniania:

Stopień aktywności, opanowania powtarzanego i nowego materiału weryfikowany jest w ciągu roku w formie zadań powtórkowych do pracy w parach oraz indywidualnej w domu (e1, e4, e6). Na koniec semestru letniego przeprowadzony jest test teoretyczno-praktyczny z zakresu składni i ogólnego słowotwórstwa (e1, e6, e7). Skala ocen wygląda następująco: 60 – 67,5% = 3 (dst), 68 – 75,5% = 3+ (dst plus), 76 – 83,5% = 4 (db), 84 – 91,5% = 4+ (db plus), 92% i więcej = 5 (bdb).

Praca nad poszczególnymi rozdziałami pracy licencjackiej weryfikowana jest każdorazowo oceną za przedstawiony referat przed grupą, do którego student obligatoryjnie przygotowuje zestaw zadań dla grupy (e2, e3, e4, e5, e6, e7). Ponadto student otrzymuje oceny za poszczególne rozdziały pracy oddawane zgodnie z harmonogramem seminarium, przedstawionym na początku każdego semestru (e2, e3, e4, e5, e6, e7, e8)..

Ocena końcowa z przedmiotu jest oceną średnią ze wszystkich ocen cząstkowych; ocena pozytywna jest dopuszczeniem studenta do egzaminu licencjackiego z tematyki całego seminarium. Oceniania jest wiedza merytoryczna, teoretyczna, poprawność merytoryczna i językowa oraz kreatywność i stopień samodzielności badawczej.

6. Metody dydaktyczne:

Jest to seminarium przygotowujące do egzaminu licencjackiego metodą seminaryjną, klasyczną problemową oraz referatu. Studenci drogą ćwiczeniowo-praktyczną przygotowują zagadnienia. Zagadnienia związane z poszczególnymi pracami przygotowywane są poprzez prezentacje oraz zadania zamknięte i otwarte dla grupy.

7. Zalecana literatura:

- * Brinker, K. (1997): Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in die Grundbegriffe und Methoden, Schmidt Vlg.
- * Buscha, J.: Deutsches Übungsbuch, VEB Leipzig;
- * Bußmann, H.: Lexikon der Sprachwissenschaft, Stuttgart;
- * Duden, Grammatik, Bd. 4;
- * Dürscheid, Ch./Kircher, H./Sowinski, B.: Germanistik. Eine Einführung. Grundlagen des Studiums. Böhlau Vlg. Köln, Weimar, Wien;

- * Engel, U.: Syntax der deutschen Gegenwartssprache. Schmidt Vlg;
- * Lewandowski, T.: Linguistisches Wörterbuch, 3 Bände, Quelle&Meyer Verlag;
- * Linke/ Nussbaumer/ Portmann: Studienbuch Linguistik, Tübingen.
- * Lühr, R.: Neuhochdeutsch. Eine Einführung in die Sprachwissenschaft. 5. Aufl., W. Fink Vlg. München
- * Meibauer, J./ Demske, U./ Geilfuß-Wolfgang, J. (u.a.): Einführung in die germanistische Linguistik. Verlag J.B. Metzler, Stuttgart Weimar.
- * Vater, H.: Einführung in die Sprachwissenschaft, Fink Vlg.
- * Helbig, G., Buscha J.: Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Leipzig, Berlin, München;

Semestr	6
Przedmiot	Egzamin dyplomowy
Punkty ECTS	2
Kod przedmiotu	GLAK603 lub GLAJ604
Ilość godzin	---

Semestr	6
Przedmiot	Praca dyplomowa
Punkty ECTS	5
Kod przedmiotu	GLAK604 lub GLAJ605
Ilość godzin	---

Przedmioty modułu do wyboru

Semestr	3,4,5,6
Przedmiot:	Praktyki zawodowe
Punkty ECTS	4
Kod przedmiotu	GLAR06
Ilość godzin	90

1. Skrócony opis:

Praktyki zawodowe mają na celu skonfrontowanie nabytych w czasie studiów kompetencji studentów z wymogami stawianymi przez pracodawców na rynku pracy. Studenci mogą wykazać się w ramach praktyk kompetencjami tłumaczeniowymi, komunikacyjnymi i społecznymi. Studenci mogą dzięki praktykom zawodowym zdefiniować swoje preferencje dot. dalszego wykształcenia lub wyborów zawodowych. Ponadto praktyki zawodowe stwarzają możliwość nawiązania kontaktów, które mogą zaowocować znalezieniem przez studentów miejsca pracy. Zadaniem praktyk zawodowych jest zastosowanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji personalnych i społecznych nabytych tudzież rozwiniętych w ramach kształcenia akademickiego na płaszczyznę zawodową. Celem tej konfrontacji jest nadanie profilu dalszego kształcenia zgodnie z preferencjami zawodowymi

wynikającymi z bezpośredniej obserwacji działalności zarobkowej i własnych uzdolnień na tym polu.

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie B2.

W zależności od specjalności również:

- drugiego języka obcego na poziomie B2,
- podstaw obsługi komputera i programowania,
- podstaw warsztatu historyka.

3. Efekty kształcenia

Efekty kształcenia dotyczą wszystkich specjalności i specjalizacji z wyłączeniem specjalizacji glottodydaktycznej, której nie obejmuje ta forma praktyk. Poniżej wyliczono również efekty kształcenia wyłączne dla poszczególnych specjalizacji bądź specjalności.

W wyniku odbytych praktyk student:

Wiedza:

E1w umiejętnie wykorzystuje podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej w ramach przydzielanych zadań w miejscu praktyk.

01G-1A_W01, H1A_W01

E2w potrafi umiejętnie stosować podstawową wiedzę na temat interpretacji tekstów i rozumie i podstawowe metody ich krytycznej analizy przy tworzeniu tekstów wymaganych w obszarze działalności podmiotu, w którym odbywa praktyki. 01G-1A_W07, H1A_W07

Umiejętności:

E1u potrafi się wykazać zbliżoną do rodzimej znajomością języka niemieckiego na poziomie C1-C2 wg europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (Common Reference Levels) zarówno w pisemnych jak i ustnych formach komunikacji wymaganych w miejscu pracy praktykanta. 01G-1A_U01, H1A_U10, H1P_U14

E2u potrafi umiejętnie przeprowadzić analizę tekstów komunikacji wymaganej w miejscu pracy praktykanta. Stosuje przy tym podstawowe metody, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy. 01G-1A_U03, H1A_U05

E3u Umiejętnie przygotowuje wystąpienia ustne, np. prezentacje, w języku polskim i niemieckim, konieczne do realizacji zadań stawianych w miejscu pracy. 01G-1A_U06, H1A_U09, H1A_U10, H1P_U13

E4u potrafi umiejętnie tłumaczyć ustnie i pisemnie z j. niemieckiego na j. polski i z j. polskiego na j. niemiecki proste teksty w ramach zadań przydzielanych przez pracodawcę w miejscu odbywania praktyk. 01G-1A_U08, H1A_U10, H1P_U14

E5u umiejętnie porozumiewa się w środowisku pracy w zakresie wybranej specjalizacji w języku polskim i niemieckim. Stosuje przy tym z wykorzystaniem różne techniki komunikacyjne. 01G-1A_U11, H1A_U07, H1A_U10, H1P_U11

E6u wykazuje się ramach powierzonych przez pracodawcę obowiązków bardzo dobrą znajomością drugiego języka obcego na poziomie min. B2 wg ESOKJ. 01G01A_U01, H1P_U14, H1A_U10.

Kompetencje personalne i społeczne:

E1k potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role. 01G-1A_K01, H1A_K01, H1P_K01

E2k potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań. 01G-1A_K03, H1A_K03, H1P_K03

E3k umiejętnie identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem powierzonych zadań, a także długofalową działalnością zawodową. 01G-1A_K04, H1A_K04, H1P_K04

E4k wykazuje się umiejętnością komunikacji, umiejętnie działa i organizuje pracę w zespole (także międzynarodowym), umiejętnie radzi sobie z kwestiami społecznymi, interpersonalnymi i interkulturowymi. Dzięki temu udowadnia swoją przydatność do pracy w sektorze kultury, oświaty, mediów, biurach tłumaczy. 01G-1A_K07

4. Treści kształcenia

Determinuje instytucja przyjmująca na praktyki. Profil instytucji i działania podejmowane korespondują z programem studiów i dopełniają treści kształcenia studentów, odpowiadając jednocześnie pożądanemu profilowi absolwenta.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Zaliczenie na ocenę na podstawie oceny postawy praktykanta (opisowej lub wyrażonej oceną w skali 2 do 5) wystawionej przez opiekuna praktyk, oddelegowanego do opieki nad praktykantem przez instytucję przyjmującą na praktyki.

1. przy osiągnięciu przez studenta 51 – 59% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna (3,0)
2. przy osiągnięciu przez studenta 60 – 69% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna plus (3,5)
3. przy osiągnięciu przez studenta 70 – 79% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra (4,0)
4. przy osiągnięciu przez studenta 80 – 89% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena dobra plus (4,5)
5. przy osiągnięciu przez studenta 90 – 100% w odniesieniu do wiedzy i umiejętności – ocena bardzo dobra (5,0)

6. Metody nauczania

- praca indywidualna
- praca grupowa z podziałem ról
- dyskusja

7. Zalecana literatura przedmiotu i materiały pomocnicze

Materiały pomocnicze:

Uchwała Senatu Uniwersytetu Łódzkiego nr 608 z 11 kwietnia 2016 r. określająca warunki zwalniania studentów z UŁ z obowiązku odbycia praktyk zawodowych
Zarządzenie Rektora nr 106 z 19.05.2017 w sprawie organizacji praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim wraz z załącznikami

Regulamin praktyk

Porozumienie o odbyciu praktyk zawodowych

Skierowanie na praktyki

Semestr	3,4,5
Przedmiot:	Zajęcia do wyboru: projekt B
Punkty ECTS	3
Kod przedmiotu	GLBP000
Ilość godzin	28

1. Skrócony opis:

Celem seminarium (30 godzin w semestrze) jest sformułowanie tematu projektu, jego zaplanowanie, przeprowadzenie oraz jego ewaluacja. Inne cele seminarium w formie projektu to:

- rozwój sprawności komunikatywnych i społecznych,
- zmiana roli studium i wykładowcy w wyniku wspólnego kształtowania procesu uczenia się,
- rozwijanie wrażliwości na relacje między własną a obcą kulturą,
- przygotowanie do działań w sytuacjach wykraczających poza jedną dziedzinę wiedzy,
- wspieranie procesu autonomicznego i dalszego kształcenia,

2. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie min. B2.

3. Efekty kształcenia

Wiedza

Uczestnik seminarium powinien zdobyć następujące kompetencje. Powinien umieć:

- e1-elementarną wiedzę o powiązaniu dyscyplin filologicznych z historią, filozofią etc. – 01G-1A_W03,
- e2 uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych - 01G-1A_W04,
- e3 uporządkowaną wiedzę na temat interpretacji tekstów oraz ich krytycznej analizy- 01G-1A_W07,

Umiejętności

- e4samodzielnie przeprowadzić kwerendy w archiwach, bibliotekach i innych instytucjach, - 01G-1A_U09
- e5 zgromadzony materiał krytycznie podzielić, uporządkować i wzajemnie powiązać - 01G-1A_U12
- e6 wypracować kryteria do doboru i porządkowania materiału - 01G-1A_U12,
- e7 sformułować punkty ciężkości w wybranej dziedzinie- 01G-1A_U03,
- e8 opracować plany do poszczególnych tematów lub aspektów tematycznych -01G-1A_U12,
- e9 zaplanować przebieg czasowy i organizację przeprowadzenia projektu -- 01G-1A_U12,
- e10 poznawać techniki wizualizacji, uczyć się je stosować i samemu znajdować nowe techniki prezentacji-- 01G-1A_U11,
- e11 umieć korzystać z encyklopedii, leksykonów i literatury fachowej - 01G-1A_U10,
- e12 umieć prezentować wyniki projektu w swojej grupie, a także na zewnątrz- 01G-1A_U07, - 01G-1A_U06.

Postawy

- e13 przejąć odpowiedzialność za siebie i innych uczestników projektu, współpracować z innymi, szczególnie w swojej grupie seminaryjnej- 01G-1A_K01,

-e14 rozwijać empatię w stosunku do innych i odwagę prezentowania własnego punktu widzenia-01G-1A_K07,

4. Treści kształcenia

Treści są każdorazowo formułowane w zależności od grupy i prowadzącego.

W semestrze zimowym 2016/2017 nazwa projektu brzmi „Poszukiwanie śladów. Groby łódzkich Żydów w Hanowerze”. Zadaniem grupy projektowej jest zapoznanie się z historią Żydów deportowanych z łódzkiego getta do Auschwitz, a następnie do pracy przymusowej w zakładach zbrojeniowych oraz w firmie „Continental” w Hanowerze, gdzie większość z nich zmarła. Zadaniem uczestników projektu jest weryfikacja napisów na płytach nagrobnych na cmentarzu żydowskim w Hanowerze. Zostały one częściowo zniszczone przez warunki atmosferyczne, częściowo zawierają błędne dane. Studenci mają przeprowadzić szeroko zakrojoną kwerendę archiwalną w trakcie której ustalą prawidłowe imiona i nazwiska, daty urodzin oraz zawody zmarłych. Zostaną sporządzone prawidłowe listy zmarłych z pełnymi danymi osobowymi. Dane te zostaną przekazane do Gedenkstätte Hannover-Ahlem. Na cmentarzu żydowskim w Hanowerze umieszczone zostaną nowe tablice nagrobne. Część studentów napisze artykuły na powyższy temat dla „Gazety Wyborczej” oraz „Tygodnika Powszechnego”.

5. Sposoby i kryteria oceniania

Kryteria oceny są każdorazowo wypracowywane w danej grupie. Może być oceniane n.p. aktywny udział w projekcie (e4-12), pisemna relacja z przebiegu projektu, obszerny artykuł na temat wad i zalet pracy nad danym projektem(e12). Ważnym kryterium jest ocena samego produktu finalnego zarówno co do treści i formy, jak i poprawności językowej oraz forma prezentacji projektu (e1-e9).

6. Metody dydaktyczne

Studiujący są partnerem wykładowcy i znajdują się w centrum procesu nauczania. Obie strony formułują wspólnie temat, poszukują materiałów, wybierają odpowiednie techniki i formy pracy. Wykładowca jest tu raczej doradcą, koordynatorem, moderatorem i motywującym do działania. Najczęściej stosowane formy pracy to: dyskusja, praca samodzielna, praca z partnerem oraz praca w grupie. Obok tradycyjnych mediów wizualnych stosuje się media audiowizualne i elektroniczne.

7. Literatura

Kanon lektur:

Lista obowiązującej literatury podawana każdorazowo w zależności od tematu projektu.

Zalecana literatura i materiały pomocnicze:

1. H.J. Apel/M. Knoll: Aus Projekten lernen. Grundlegung und Anregungen. Oldenburg, München 2001.
2. J. Bastian (Hg.): Das Projektbuch. Hamburg 1994.
3. M. Knoll: Dewey, Kilpatrick und „progressive“ Erziehung. Kritische Studien zur Projektpädagogik. Bad Heilbrunn 2011.
4. D. Hänsel (Hg.): Handbuch Projektunterricht. Weinheim 1997.
5. E. Lipp: Projekte begleiten (Gruppenprojekte und individuelle Arbeiten). Handbuch für Lehrpersonen und Leitfaden für Schülerinnen und Schüler. Bern 2011.

OPISY OBCOJEZYCZNE:

Semestre	1, 2, 3, 4, 5, 6
Materia	Práctica de la lengua española
Puntos ECTS	4+4+6+6+6+6
Código de la materia	GHLA200, GHL300, GHL400, GHL500, GHL600
Número de horas	60+60+90+90+90+90

1. Breve descripción

Las clases son prácticas e incluyen la adquisición y el dominio de una manera integrada de la competencia léxica, gramatical, la comprensión y la expresión tanto oral como escrita. La finalidad del curso es introducir los principios de pronunciación, ortografía y acentuación gráfica en español así como mostrar a los estudiantes la especificidad de la lengua y equiparlos con los conocimientos léxicos y gramaticales necesarios en el nivel intermedio, lo que les permitirá comunicarse correctamente en contextos tanto formales como informales. La materia incluye además el aspecto sociocultural. En los semestres 5 y 6 los estudiantes adquirirán conocimientos sobre la realidad de los países de habla hispana así como nociones sobre literatura, geografía e historia.

2. Conocimientos previos

Ninguno

3. Resultados del aprendizaje

Conocimiento:

Después de cursar el módulo, el estudiante:

- Tiene un conocimiento básico del lugar y la importancia de las humanidades en el sistema de las ciencias así como de su metodología. (01G1A_W01 / 01FA1A_W01)
- Tiene conocimientos elementales de las disciplinas relacionadas con la ciencia filológica necesarias para ampliar sus conocimientos (historia, filosofía, etc.) (01G1A_W02 / 01FA1A_W02)
- Posee conocimientos generales en el campo de las ciencias filológicas, como el uso de la terminología y la metodología adecuadas.(01G1A_W03 / 01FA1A_W03)
- Tiene un conocimiento elemental y consciente sobre la naturaleza compleja del lenguaje y del significado de su complejidad y volatilidad histórica. (01G1A_W04 / 01FA1A_W04)
- Tiene conocimientos básicos sobre la interpretación de textos y entiende los métodos básicos de análisis crítico (01G1A_W06 / 01FA1A_W06)

- Tiene conocimientos básicos sobre los nuevos logros y las principales direcciones para su desarrollo personal en el campo de la especialidad elegida. (01G1A_W10 / 01FA1A_W10)
- Conoce y entiende los conceptos y principios básicos de la protección de la propiedad intelectual y los derechos de autor y dispone de información primaria en el ámbito del derecho del trabajo. (01G1A_W11 / 01FA1A_W11)
- Tiene conocimientos básicos sobre la historia y cultura de la zona de la segunda lengua extranjera (español) (01G1A_W12 / 01FA1A_W12)
- Posee conocimientos sobre la estructura y funcionamiento de la segunda lengua extranjera (español) (01G1A_W13 / 01FA1A_W13)

Habilidades:

Después de cursar el módulo, el estudiante:

- Posee las habilidades básicas y maneja los conceptos y paradigmas de investigación en el campo de la lingüística, la literatura y los estudios culturales. (01G1A_U02 / 01FA1A_U02)
- Es capaz de analizar un texto utilizando métodos básicos y teniendo en cuenta el contexto social y cultural. (01G1A_U03 / 01FA1A_U03)
- Puede distinguir y describir diferentes géneros y diferentes tipos de textos (01G1A_U04 / 01FA1A_U04)
- Puede buscar, analizar y utilizar información usando diferentes fuentes (01G1A_U09 / 01FA1A_U09)
- Sabe cómo adquirir conocimientos de forma independiente así como desarrollar sus habilidades en la especialidad elegida (01G1A_U10 / 01FA1A_U10)
- Tiene la capacidad de comprender y crear textos en una segunda lengua extranjera (español) (01G1A_U15 / 01FA1A_U15)
- Tiene un buen conocimiento de una segunda lengua extranjera (español). Nivel B2 según el MCER (01G1A_U16 / 01FA1A_U16)

Competencias personales y sociales:

Después de cursar el módulo, el estudiante:

- Es capaz de trabajar en grupo, asumiendo, en el mismo, diferentes roles. (01G1A_K01 / 01FA1A_K01)
- Es capaz de gestionar un pequeño equipo, asumiendo la responsabilidad de los efectos de su trabajo (01G1A_K02 / 01FA1A_K02)
- Puede determinar adecuadamente las prioridades en tareas específicas (01G1A_K03 / 01FA1A_K03)
- Identifica y resuelve correctamente los dilemas relacionados con la profesión (01G1A_K04 / 01FA1A_K04)
- Participa y se beneficia de la vida cultural en sus diversas formas (01G1A_K06 / 01FA1A_K06)
- Tiene habilidades comunicativas, sociales, interpersonales e interculturales que lo predisponen a trabajar en el campo de la cultura, la educación, los medios de comunicación, oficinas, traducción, así como en un sector más amplio de negocios (01G1A_K07 / 01FA1A_K07)

4. Contenidos del curso

- Trabajar con diferentes tipos de textos: análisis, discusión, ejercicios léxicos y gramaticales.

- Desarrollar la comprensión oral basándose en las grabaciones de libros de texto, radio, televisión, internet, canciones, etc.
- Ejercitación de diversas formas de expresión oral (desarrollo y mejora del uso de la palabra, expresión lógica, habilidades de argumentación).
- Ejercitación de diversas formas de expresión escrita (desarrollo y mejora de la gramática, ortografía, estilo, argumentación).
- Desarrollar el vocabulario en varios temas, tales como: la persona, la familia, la vida cotidiana, la educación, el trabajo, la vida profesional, la sociedad, la cultura, las costumbres, la economía, la política, etc.
- Adquirir y desarrollar la competencia gramatical en lengua española a un nivel intermedio (sustantivo y adjetivo: número y tipo; determinantes; pronombres personales: funciones en la oración, formas; otros determinantes: los pronombres posesivos, indefinidos; preposiciones: forma y uso; adverbios; la gradación, la comparación; el verbo: todos los modos y tiempos utilizados en la actualidad; diferencias en el significado y el uso de los verbos ser y estar, etc.).
- Vida e instituciones españolas (acontecimientos de 1492 y sus efectos a largo plazo en la cultura contemporánea de España y América Latina; esbozo de la historia de la literatura española, del arte y de la geografía en los siguientes contextos: turismo, eventos culturales, personalidades, colecciones de arte (galerías y museos), universidades, gastronomía, fiestas y tradiciones, arquitectura, prensa, cambio político en la España contemporáneo).

5. Método y criterios de evaluación

Los estudiantes reciben la nota del curso en base a:

1. La presencia y participación activa en las clases
2. La ejecución de las tareas individuales (presentaciones, documentos)
3. La superación de las pruebas
4. La superación del examen final, escrito y oral

La nota final depende de los resultados de los exámenes y de las pruebas y puede ser una de las siguientes:

insuficiente 0% – 64,5%
suficiente 65% – 72,5%
suficiente alto 73% – 78,5%
bien 79% – 86,5%
notable 87% – 92,5%
sobresaliente 93% - 100%

6. Método de enseñanza

Método basado en actividades prácticas que involucran a los estudiantes en el descubrimiento de las reglas propias del idioma español; presentaciones multimedia, proyecciones.

7. Bibliografía

- CANTARINO, V., 2005, *Civilización y cultura de España*, Prentice Hall, New Jersey.
CASTRO VIÚDEZ, F., 2010, *Aprende gramática y vocabulario 1-4*, Sgel, Madrid.
CORPAS, J. et al., 2004, *Aula Internacional 1-4*, Difusión, Barcelona.
HERNÁNDEZ, G., RELLÁN, C., 2005, *Aprendo a escribir 2-3*, Sgel, Madrid.
VARGAS, D., 2010, *Tú y yo. Actividades de interacción oral y escrita*, Edelsa, Madrid.

Semester	5+6
Fach	Diplomseminar
ECTS-Punkte	2+1
Code des Fachs	GLAK501/GLAK506 + GLAK603/GLAK604
Stundenzahl	28 + 26 (54)

1. Kurzbeschreibung:

Im Laufe des Seminars sollen die Studierenden lernen, wie man eine Diplomarbeit verfasst. Darüber hinaus sollen sie ihr Wissen über gewählte Aspekte der literaturwissenschaftlichen, kulturwissenschaftlichen und Medienforschung vertiefen. Die Studierenden sollen lernen, die Texte der Primär- und Sekundärliteratur analysieren und interpretieren.

2. Zugangsvoraussetzungen:

Die am Seminar teilnehmenden Studierenden sollen über die Kenntnisse der deutschen Sprache auf dem B2/C1 Niveau verfügen und Grundwissen über Geschichte, Kultur und Literatur der deutschsprachigen Länder haben. Sie sollen auch Erfahrung mit der Analyse und Interpretation der literarischen Werke und anderen Quellentexte haben.

3. Erworbene Kompetenzen:

Nach Kursabschluss soll der Student über folgende Kompetenzen verfügen:

Wissen:

- e1: der Student kennt Methoden und Grundbegriffe der kultur- und literaturwissenschaftlichen Forschung. Er ist im Stande, sie beim Verfassen eines einfachen wissenschaftlichen Textes richtig einzusetzen; (01G-1A_W04; 01G-1A_U02)
- e2: der Student hat das Grundwissen über einige gewählte Aspekte der Kultur- und Literaturwissenschaft; (01G-1A_W09)
- e3: der Student kennt einige (literarische, filmische o.Ä.) Werke, die mit den oben erwähnten, von ihm gewählten Aspekten zusammenhängen; (01G-1A_W09)
- e4: der Student verfügt über das vertiefte Wissen über einen, als Thema der Diplomarbeit gewählten Aspekt der Literatur- oder Kulturwissenschaft; (01G-1A_W09; 01G-1A_U10; 01G-1A_W11)
- e5: der Student kennt die Grundsätze des Urheberrechts und weiß, mit welchen Konsequenzen ihre Verletzung verbunden ist; (01G-1A_W12)

Fertigkeiten:

- e6: der Student kann gelesene Texte (literarische Werke, Presstexte o.Ä.) oder audiovisuelle Quellen richtig analysieren und eigene Interpretationen vorschlagen; (01G-1A_W07; 01G-1A_U03; 01G-1A_U05)
- e7: der Student kann in seiner Arbeit die von ihm gewählte Sekundärliteratur richtig verwenden und zitieren; (01G-1A_U05; 01G-1A_U10)
- e8: der Student kann, indem er die Hauptbegriffe der von ihm gewählten wissenschaftlichen Disziplin richtig verwendet, Quellentexte, Filme o.Ä. miteinander vergleichen, dabei logisch argumentieren und eigene Schlussfolgerungen mündlich bzw. schriftlich formulieren; (01G-1A_W07; 01G-1A_U02; 01G-1A_U03; 01G-1A_U05)

Soziale Kompetenzen:

- e9: der Student ist kreativ und offen den anderen Kulturen gegenüber. 01G-1A_K05

4. Lehrinhalte:

Die im Seminar behandelten Themen entsprechen den von den Seminarteilnehmern gewählten Themen der Diplomarbeiten. Es ist daher unmöglich, sie im Voraus festzulegen. Es besteht jedoch ein Grundkanon der literatur- und kulturwissenschaftlichen Theorien, mit welchem die Studierenden im Laufe des Seminars vertraut gemacht werden. Daraus ergeben sich z.B. folgende Themenbereiche:

- Einführung in die wichtigsten Medientheorien(e1; e2),
- Einführung in die wichtigsten narratologischen Theorien (e1; e2),
- Grundlagen der Filmtheorie und der Filmpoetik (e1; e2,),
- Wechselwirkungen zwischen einem filmischen und literarischen Werk (e4; e8),
- Interpretation der Quellentexte (e4; e6; e7; e8, e9) .
- Das Verfassen eines längeren wissenschaftlichen Textes (anhand von Quellentexten und mit Berücksichtigung der editorischen Regeln)(e5; e6; e7; e8).

5. Bewertungsmethoden und -kriterien:

Es wird aktive Teilnahme am Seminar bewertet (folgende Bildungseffekte werden dabei berücksichtigt: e2, e3, e5). Darüber hinaus soll jeder Seminarteilnehmer ein Referat halten, in welchem die wichtigsten thematischen Schwerpunkte seiner künftigen Diplomarbeit präsentiert werden (folgende Bildungseffekte werden dabei berücksichtigt: e3, e4, e5, e8, e9). Nach dem ersten Semester soll der Studierende ein Teil (ca. 10 – 15 Seiten) seiner Diplomarbeit und nach dem zweiten Semester die komplette Diplomarbeit vorlegen (folgende Bildungseffekte werden dabei berücksichtigt: e1, e4, e5, e6, e7, e8, e9). Bei der Bewertung der Diplomarbeit werden folgende Aspekte berücksichtigt: das fachliche und theoretische Wissen (max. 20 Punkte), die richtige Verwendung der Sekundärliteratur (max. 20 Punkte), die Herangehensweise an das behandelte Thema (max. 10 Punkte), Schwierigkeitsgrad des gewählten Themas (max. 10 Punkte), sprachliche Korrektheit (max. 15 Punkte), Kreativität bei der durchgeführten Analyse (max. 10 Punkte), interpretatorischer Ansatz (max. 15 Punkte).

Die Bewertung erfolgt nach folgender Notenskala: befriedigend (3,0) – wenn die erreichte Punktezahl zwischen 51 – 59% der Gesamtpunktezahl liegt; befriedigend + (3,5) – wenn die erreichte Punktezahl zwischen 60 – 69% der Gesamtpunktezahl liegt; gut (4,0) – wenn die erreichte Punktezahl zwischen 70 – 79% der Gesamtpunktezahl liegt, gut plus (4,5) – wenn die erreichte Punktezahl zwischen 80 – 89% der Gesamtpunktezahl liegt, sehr gut (5,0) wenn die erreichte Punktezahl zwischen 90 – 100% der Gesamtpunktezahl liegt.

6. Lehrmethoden:

Im Seminar werden folgende Lehrmethoden eingesetzt: Wissensaustausch (die Studierenden übernehmen Expertenrollen), Problemstellung und -Lösung, Referat, praktische Übungen, Es werden auch audiovisuelle Mittel eingesetzt (Analyse der Filmabschnitte, Arbeit mit Reportagen, Audiodateien, PP-Präsentation u.Ä.)

7.1. Primärliteratur:

ist anders für jeden Seminarteilnehmer, hängt vom Thema der Diplomarbeit ab.

7.2. Empfohlene Forschungsliteratur und Hilfsmaterialien:

- Mario Klarer: Einführung in die Grundlagen der Literaturwissenschaft. 2012.
- Markus Fauser: Einführung in die Kulturwissenschaft. 2014.

- Vera Nünning/ Ansgar Nünning (Hrsg.) Methoden der literatur- und kulturwissenschaftlichen Textanalyse. Berlin Heidelberg 2010.
- Claus Pias, Joseph Vogl, Lorenz Engell, Oliver Fahle und Britta Neitzel(Hrsg): *Kursbuch Medienkultur. Die maßgeblichen theorien von Brecht bis Baudrillard*, Stuttgart 2000;
- Nicole Mahne: *Transmediale Erzähltheorie*, Göttingen 2007,
- Joachim Peach: *Literatur und Film*, Sammlung Metzler 235, Stuttgart, Weimar 1997; Reclam Verlag: *Arbeitstexte zur Poetik des Films*,
- Eckhard Meyer – Krentler: *Arbeitstechniken Literaturwissenschaft*, München 1995;

Semester	5+6
Fach	Diplomseminar (1+2)
ECTS-Punkte	2+1
Code des Fachs	GLAJ504 + GLAJ605
Stundenzahl	28 +26 (54)

1. Kurzbeschreibung

Ziel des Seminars ist, die Inhalte aus dem Bereich der deutschen Syntax und Morphologie zu wiederholen bzw. zu vertiefen und die Teilnehmer mit der Basis-Terminologie in Textlinguistik (Texttypen, Textfunktionen, Pressesprache), Pragmatik (Relation zwischen dem Textproduzenten und dem Textrezipienten), Theorie der Entlehnungen (z.B. Anglizismen, Internationalismen, Neologismen) bekannt zu machen. Die Aufgabe des Seminars ist auch, die Studierenden darauf vorzubereiten, dass sie die Diplomarbeit im Bereich der allgemeinen bzw. angewandten Sprachwissenschaft schreiben können.

2. Zugangsvoraussetzungen

Produktive und reproduktive Sprachkenntnisse auf dem B2-Niveau (nach dem Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen für Sprachen). Von den Seminarteilnehmern wird auch erwartet, dass sie die deutsche Allgemeinsprache mit den Elementen der Fachsprache aus dem Bereich der allgemeinen (deutsche Syntax, Morphologie und Wortbildung) und angewandten Sprachwissenschaft kennen. Die Studierenden sollen auch einsprachige und zweisprachige Wörterbücher benutzen können sowie einen Überblick in der Fachliteratur haben. Sie sollen auch multimediale Präsentationen erstellen können.

3. Erworbene Kompetenzen

Dank dem Seminar sollen die Studenten über folgende Kompetenzen verfügen:

Wissen

E1: besitzt Allgemeinwissen, die Terminologie und Methodologie aus dem Bereich der filologischen Wissenschaften umfasst (01G-1A_W04)

E2: besitzt Wissen aus dem Bereich der angewandten und allgemeinen Sprachwissenschaft und der sprachwissenschaftlichen Terminologie (01GLB-2A_W02)

E3: hat Basiswissen über die Interpretation von Texten und versteht die grundlegenden Methoden ihrer kritischen Analyse (01G-1A_W07)

E4: hat Basiswissen über die wichtigsten Entwicklungen und neue wissenschaftliche Ergebnisse aus dem Bereich der Diplomarbeit (01G-1A_W11)

E5: kennt und versteht die grundlegenden Begriffe und Regeln aus dem Urheberrecht (01G-1A_W12)

Fertigkeiten

E6: kann Informationen mit Hilfe von Quellen aussuchen, analysieren und benutzen sowie anhand derer kritische Urteile formulieren (01GLB-2A_U05)

E7: kann Standardanalyse von verschiedenen Sprachebenen machen (phonetische, morphologische, syntaktische, textuelle, pragmatisch-stilistische) (01GLB-2A_U03)

E8: hat elementare Forschungsfertigkeiten (Formulierung und Analyse von Problemen, Auswahl von Methoden und Werkzeugen, Bearbeitung und Präsentation von Ergebnissen), die dazu verhelfen, Probleme in der Diplomarbeit-Disziplin zu lösen (01G-1A_U12)

E9: besitzt die Fertigkeit, schriftliche wissenschaftliche Arbeiten im Bereich der philologischen Disziplinen anhand verschiedener theoretischer Ansätze und der Fachliteratur zu erstellen (01G-2A_U05)

E10: hat die Fähigkeit, ausführliche mündliche Präsentationen zu Themen zu erstellen, die mit der Diplomarbeit verbunden sind und zwar mit Hilfe von grundlegenden theoretischen Ansätzen sowie polnischer und deutscher Fachliteratur (01G-1A_U07)

Soziale Kompetenzen

E11: kann in Gruppen arbeiten und dort verschiedene Rollen übernehmen (01G-1A_K01)

E12: kann Prioritäten bestimmen, die bei der Realisierung von verschiedenen Aufgaben notwendig sind (01G-1A_K03)

E13: verfügt über kommunikative, soziale, interpersonale und interkulturelle Kompetenzen, die für die Arbeit in kulturellen Institutionen, Schulwesen, Medien und Übersetzungsbüros notwendig sind (01G-1A_K07)

4. Lehrinhalte

Syntax:

a) Satzgefüge und Satzverbindung,

b) Satzglieder und Satzgliedteile,

c) Attribut und Apposition,

d) Funktionen der Präpositionalgruppen (Objekte und Adverbialbestimmungen),

Wortbildung (allgemein)

e) Zusammensetzung und Ableitung,

f) Entlehnungen und ihre Typen,

g) Anglizismus, Neologismus, Fremdwort,

Textlinguistik (allgemein; soweit es die Themen der Diplomarbeiten erfordern)

h) Typen der Presstexte (z.B. Presseartikel, Kommentar) und deren Aufbau,

i) Textfunktionen (vor allem die informative und appellative Textfunktion),

j) Beispiele für Gebrauchstexte und deren Aufbau im Deutschen und im Polnischen (Beipackzettel, Gebrauchsanweisung, Werbetext).

5. Bewertungsmethoden und Bewertungskriterien

Die Beherrschung des wiederholten und neuen Materials durch die Studenten sowie deren Aktivität im Unterricht werden im Laufe des Jahres mit Hilfe von Aufgaben verifiziert, die zu zweit bzw. zu Hause zu lösen sind (e1, e4, e6). Am Ende des Sommersemesters wird ein theoretisch-praktischer Test in Syntax und Wortbildung durchgeführt (e1, e6, e7). Die Notenskala sieht wie folgt aus: 60 – 67,5% = 3 (dst), 68 – 75,5% = 3+ (dst plus), 76 – 83,5% = 4 (db), 84 – 91,5% = 4+ (db plus), 92% i więcej = 5 (bdb).

Die Arbeit an einzelnen Kapiteln der Diplomarbeit wird jedes Mal aufgrund eines Referates benotet, das von jedem Semiarteilnehmer vor der ganzen Gruppe zu halten ist und auch Aufgaben für sie mit beinhalten soll (e2, e3, e4, e5, e6, e7). Überdies bekommt jeder Student Noten für einzelne Kapitel der Diplomarbeit, die er nach dem am Anfang des Semesters festgelegten Zeitplan abzugeben hat (e2, e3, e4, e5, e6, e7, e8).

Die Endnote resultiert aus Teilnoten; eine positive Note ist Voraussetzung für die Zulassung eines Studenten zur Lizenziat-Prüfung, die das ganze Seminar-Material umfasst. Benotet werden Fachwissen, sprachliche Kompetenzen sowie Kreativität und selbständige Forschungsarbeit.

6. Lehrmethoden

Das Seminar bereitet für die Lizenziat-Prüfung mit Hilfe der Seminarmethode, klassischer Problem-Methode und Referate vor.

7. Empfohlene Literatur und Hilfsmaterialien

- * Brinker, K. (1997): Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in die Grundbegriffe und Methoden, Schmidt Vlg.
- * Buscha, J.: Deutsches Übungsbuch, VEB Leipzig;
- * Bußmann, H.: Lexikon der Sprachwissenschaft, Stuttgart;
- * Duden, Grammatik, Bd. 4;
- * Dürscheid, Ch./Kircher, H./Sowinski, B.: Germanistik. Eine Einführung. Grundlagen des Studiums. Böhlau Vlg. Köln, Weimar, Wien;
- * Engel, U.: Syntax der deutschen Gegenwartssprache. Schmidt Vlg;
- * Lewandowski, T.: Linguistisches Wörterbuch, 3 Bände, Quelle&Meyer Verlag;
- * Linke/ Nussbaumer/ Portmann: Studienbuch Linguistik, Tübingen.
- * Lühr, R.: Neuhochdeutsch. Eine Einführung in die Sprachwissenschaft. 5. Aufl., W. Fink Vlg. München
- * Meibauer, J./ Demske, U./ Geilfuß-Wolfgang, J. (u.a.): Einführung in die germanistische Linguistik. Verlag J.B. Metzler, Stuttgart Weimar.
- * Vater, H.: Einführung in die Sprachwissenschaft, Fink Vlg.
- * Helbig, G., Buscha J.: Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Leipzig, Berlin, München;

Semester	6
Fach	Diplomprüfung
ECTS-Punkte	2
Code des Fachs	GLAK603 oder GLAJ604
Stundenzahl	---

Semester	6
Fach	Diplomarbeit
ECTS-Punkte	5
Code des Fachs	GLAK604 oder GLAJ605
Stundenzahl	---

FÄCHER DES WAHLMODULS

Semester	3,4,5,6
Fach	Berufspraktikum
Code des Fachs	4
Kod przedmiotu	GLAR06
Stundenzahl	120

1. Kurzbeschreibung:

Mit dem Berufspraktikum wird die Konfrontierung der im Studium erworbenen Fertigkeiten mit den Anforderungen der Arbeitgeber auf dem Arbeitsmarkt beabsichtigt. Die Studenten können im Verlauf des Praktikums ihre translatorischen, kommunikativen und sozialen Kompetenzen beweisen. Sie können ebenfalls im Rahmen des Berufspraktikums ihre individuellen Vorlieben bezüglich der Weiterbildung und der Berufswahl festlegen. Darüber hinaus bietet das Berufspraktikum den Studierenden eine Möglichkeit, Kontakte zu knüpfen, die zum Erwerb einer Arbeitsstelle führen können.

Das Ziel des Praktikums liegt im Einsetzen des Wissens, der interpersönlichen und sozialen Fertigkeiten, die im Rahmen der akademischen Bildung erworben bzw. entwickelt wurden, auf dem Arbeitsmarkt. Der Zweck dieser Konfrontierung ist die Gestaltung des weiteren Bildungsprozesses gemäß der direkten Beobachtung der Erwerbstätigkeit und eigener Begabungen in dieser Hinsicht.

2. Zugangsvoraussetzungen

Deutschkompetenz auf dem B2-Niveau.

Je nach Spezialisierung ebenfalls:

- Kompetenz der zweiten Fremdsprache auf dem B2-Niveau
- Grundlagen der Computerbedienung und des Programmierens (Germanistik mit Informatik)
- Grundlagen der Forschungswerkstatt eines Geschichtsforschers (Germanistik mit Geschichte)

3. Erworbene Kompetenzen

Die beschriebenen Kompetenzen treffen auf alle Spezialisierungen und Spezialisierungsmodule zu, mit Ausnahme des didaktischen Moduls, für das eine andere Form des Berufspraktikums vorgesehen ist. Unten genannt werden ebenfalls die für die Spezialisierungen besonderen Kompetenzen.

Infolge des Praktikums wird erworben:

Wissen:

Die Studierenden

E1w nutzen gekonnt das Grundwissen bezüglich des Stellenwertes und Bedeutung der Geisteswissenschaften unter den wissenschaftlichen Disziplinen sowie das Grundwissen über die fachliche und methodologische Eigenart des am Praktikumsort zugeteilten Aufgabenbereichs. 01G-1A_W01, H1A_W01

E2w können zugunsten des Unternehmens, in dem das Praktikum stattfindet, das erworbene Grundwissen einsetzen, indem sie Texte gekonnt interpretieren und kritisch analysieren. 1A_W07, H1A_W07

Fertigkeiten:

Die Studierenden

E1u weisen Deutschkenntnisse auf dem C1-C2 Niveau nach dem Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen für Sprachen auf, also ähnlich den Muttersprachlern, sowohl im Bereich der Mündlichen wie auch schriftlichen Kommunikationsformen am Arbeitsplatz des Praktikanten. 01G-1A_U01, H1A_U10, H1P_U14

E2u können gekonnt Textanalyse der am Arbeitsort bearbeiteten Textsorten durchführen. Sie verwenden dabei grundlegende Methoden unter Berücksichtigung des gesellschaftlichen und kulturellen Kontextes. 01G-1A_U03, H1A_U05

E3u bereiten gekonnt mündliche Beiträge vor, z.B. Präsentationen, so auf Polnisch wie auf Deutsch, die zur Durchführung der im Rahmen des Praktikums vom Arbeitgeber übertragenen Aufgaben erforderlich sind. 01G-1A_U06, H1A_U09, H1A_U10, H1P_U13

E4u kann gekonnt aus dem Deutschen ins Polnische und aus dem Polnischen ins Deutsche einfache Texte übersetzen und dolmetschen, die im Rahmen des Praktikums vom Arbeitgeber als Aufgabe zugeteilt wurden. 01G--2A_U09, H2A_U09, H2A_U10, H2A_U11, H2P_U14

E5u können in ihrem Arbeitsumfeld im Rahmen des gewählten Fachgebietes gekonnt auf Deutsch und Polnisch kommunizieren und dabei unterschiedliche kommunikative Techniken einsetzen. 01G-1A_U11, H1A_U07, H1A_U10, H1P_U11

E6u wiesen im Rahmen der vom Arbeitgeber anvertrauten Pflichten sehr gute Englischkenntnisse auf, d.h. auf dem C1-Niveau nach GER für Sprachen. 01GA1A_U01, H1A_W4, H1P_U14.

Soziale Kompetenzen:

E1k kann in einem Team arbeiten und dabei unterschiedliche Rollen übernehmen. 01G-1A_K01, H1A_K01, H1P_K01

E2k kann für die erfolgreiche Durchführung der anvertrauten Aufgaben entsprechende Prioritäten setzen. 01G-1A_K03, H1A_K03, H1P_K03

E3k kann gekonnt Probleme bei der Durchführung der anvertrauten Aufgaben, sowie langfristiger beruflichen Tätigkeit erkennen und lösen. 01G-1A_K04, H1A_K04, H1P_K04

E4k zeigt Kommunikationskönnen, kann gekonnt im Team arbeiten und die Teamarbeit mitgestalten (auch international), geht gekonnt mit sozialen, interpersonalen und interkulturellen Fragen um und zeigt so die Tauglichkeit für die Arbeit im Bereich der Kultur, des Bildungswesens, der Medien und in den Übersetzungsbüros. 01G-1A_K07

4. Inhalte

Den Bildungsinhalt im Praktikum bestimmt die Institution, in der das Praktikum absolviert wird. Die Wahl der Institution für das Praktikum und die Aufgaben in dessen Rahmen richten sich nach dem Studienprogramm und ergänzen den Bildungsinhalt der Studierenden, indem sie zugleich dem erwünschten Absolventenprofil entsprechen.

5. Bewertungsmethoden und -kriterien

Testat mit Benotung nach der Bewertung des Betreuers am Praktikumsort, der von der Bildungsinstitution zur Betreuung des Praktikanten zugewiesen wird (nach Analyse der Beschreibung der Haltung oder der Benotung nach der Notenstufen 2 bis 5).

Notenskala als Richtlinie für die Betreuer

1. bei Erzielung von 51 – 59% in Bezug auf Wissen und Fertigkeiten – genügend (3,0)
2. bei Erzielung von 60 – 69% in Bezug auf Wissen und Fertigkeiten – ausreichend (3,5)
3. bei Erzielung von 70 – 79% in Bezug auf Wissen und Fertigkeiten – gut (4,0)
4. bei Erzielung von 80 – 89% in Bezug auf Wissen und Fertigkeiten – vollgut (4,5)
5. bei Erzielung von 90 – 100% in Bezug auf Wissen und Fertigkeiten – sehr gut (5,0)

6. Lehrmethoden

- Einzelarbeit
- Gruppenarbeit mit Rollenzuschreibung
- Diskussion

7. Empfohlene Literatur und auxiliäre Dokumente

Beschluss des Senats der Universität Łódź Nr. 608 vom 11. April 2016 zur Bestimmung der Richtlinien zur Befreiung der Studierenden der Universität Łódź von der Verpflichtung zur Absolvierung des Berufspraktikums

Verfügung des Rektors Nr. 106 vom 19. Mai 2017 bezüglich der Organisation des Berufspraktikums an der Universität Łódź mit Anlagen
Praktikumsordnung

Abkommen über die Durchführung des Berufspraktikums

Überweisung zum Praktikum

Semester	3,4,5
Fach	Wahlfach B Projekt
ECTS-Punkte	3
Code des Fachs	GLBP000
Stundenzahl	28

1. Kurzbeschreibung

Das Ziel des Seminars (30 Stunden im Semester) ist die Formulierung, Planung, Durchführung und Auswertung eines Projekts. Andere Ziele des Seminars sind:

- die Entwicklung zur kommunikativen und sozialen Handlungsfähigkeit,
- die Veränderung der Lerner- und Lehrerrolle im Hinblick auf die gemeinsame Gestaltung des Lernprozesses,
- die Sensibilisierung für die Beziehungen zwischen der eigenen und fremden Kulturen,
- die Vorbereitung auf die Handlungsfähigkeit in fächerübergreifenden Situationen,
- die Förderung der Kompetenz des Weiter- und Selbstlernens

2. Zugangsvoraussetzungen

Kenntnis der deutschen Sprache min. auf der Niveaustufe B2.

3. Erworbene Kompetenzen

Teilnehmer des Seminars sollen folgende Fachkompetenzen erwerben, d.h. sie sollen:

Wissen:

- e1 über Grundwissen von den Verbindungen der Philologie mit Geschichte, Philosophie etc verfügen- 01G-1A_W03,
- e2 über geordnetes Allgemeinwissen von Termini und Methodologie von Philologie verfügen - 01G-1A_W04,
- e3über geordnetes Wissen von Textinterpretation und ihrer kritischen Analyse verfügen- 01G-1A_W0,

Fertigkeiten

- e4 Recherchieren , analysieren und Informationen verwenden, die in Archiven, Bibliotheken sowie anderen Institutionen erworben wurden- 01G-1A_U09
- e5 Selbständig Wissen erwerben und eigene Fähigkeiten im Bereich des ausgewählten Themas entwickeln - 01G-1A_U12,
- e6 Ordnungskriterien für Inhalte entwickeln- 01G-1A_U12,
- e7 Inhaltliche Schwerpunkte im gewählten Bereich formulieren - 01G-1A_U03,
- e8 Planungsskizzen zu bestimmten Themen und Teilthemen entwerfen - 01G-1A_U12,
- e9 zeitlichen Ablauf und Organisation des Projekts planen - 01G-1A_U12,
- e10 Visualisierungstechniken kennenlernen, anwenden und selbst entwickeln - 01G-1A_U11,
- e11 Nachschlagewerke, Lexika, Fachliteratur benutzen können - 01G-1A_U10,
- e12 das Ergebnis des Projekts in der Gruppe und nach außen präsentieren können - 01G-1A_U07, - 01G-1A_U06.

4. Lehrinhalte

Inhalte werden jedesmal abhängig von Studierenden und Lehrkräften gemeinsam festgelegt.

Im Wintersemester 2016/2017 der Titel des Projekts lautet: „Spurensuche. Gräber der Lodzer Juden in Hannover“. Die Projektgruppe soll sich zuerst mit der Geschichte der Juden aus dem Lodzer Getto vertraut machen, die zuerst nach Auschwitz und von dort zur Zwangsarbeit in den Rüstungswerken und in der Firma „Continental“ in Hannover deportiert wurden, wo die meisten von ihnen starben. Die Aufgabe der Projektteilnehmer ist die Verifizierung der Angaben an den Grabplatten. Diese wurden zum Teil durch Wetterbedingungen verwischt, teils enthalten falsche Angaben. Studierende werden breit angelegte Archivrecherchen durchführen. Das Ergebnis soll die Festlegung der richtigen Vornamen, Familiennamen, Geburtsdatum und Berufe sein. Es werden Listen von richtigen Angaben angefertigt und der Gedenkstätte Hannover-Ahlem überreicht. Auf dem jüdischen Friedhof in Hannover werden neue Grabplatten angebracht. Ein Teil der Studierenden wird einen Artikel über diese Spurensuche für „Gazeta Wyborcza“ und „Tygodnik Powszechny“ schreiben.

5. Bewertungsmethoden und -kriterien

Bewertungskriterien werden jeweils gemeinsam mit der Gruppe erarbeitet und festgelegt. Dazu zählt z. B. aktive Teilnahme am Projekt, schriftlicher Bericht über den Verlauf des Projekts oder ein ausführlicher Artikel über Vor- und Nachteile des jeweiligen Projekts. Ein wichtiges Kriterium ist das Produkt selbst (Inhalt und Form), sprachliche Korrektheit und die Präsentation.

6. Lehrmethoden

Die Studierenden stehen als Partner der Lehrkraft im Mittelpunkt des Seminars; beide planen und entwickeln Themen, suchen und ordnen Materialien und wählen die entsprechenden Arbeitstechniken und Sozialformen. Dabei ist die Lehrkraft eher Ratgeber, Koordinator, Moderator und Initiator, Anreger und Ermunterer von Lernprozessen. Zur Anwendung kommen meistens folgende Sozialformen: Rundgespräch (Diskussion), Einzelarbeit, Partnerarbeit, Gruppenarbeit. Neben den traditionellen visuellen Medien werden audiovisuelle und elektronische Medien eingesetzt.

7. Literatur

Literaturkanon:

Abhängig vom Thema wird jedesmal eine Literaturliste angegeben.

Empfohlene Forschungsliteratur und Hilfsmaterialien:

6. H.J. Apel/M. Knoll: Aus Projekten lernen. Grundlegung und Anregungen. Oldenburg, München 2001.
7. J. Bastian (Hg.): Das Projektbuch. Hamburg 1994.
8. M. Knoll: Dewey, Kilpatrick und „progressive“ Erziehung. Kritische Studien zur Projektpädagogik. Bad Heilbrunn 2011.
9. D. Hänsel (Hg.): Handbuch Projektunterricht. Weinheim 1997.
10. E. Lipp: Projekte und indiviArbeiten). Handbuch für Lehrpersonen und Leitfaden für Schülerinnen begleiten (Gruppenprojekte und Schüler.) Bern 2011.